

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 13112-08 יעקובי ואח' נ' עיריית י-ם ואח'

בפני כב' הסגן נשיאה כרמי מוסק

התובע אילן יעקובי

ע"י ב"כ עו"ד אריאל פרויליך וניסים פרחי

נגד

הנתבעים 1. עיריית י-ם

2. הפניקס הישראלי חב' לביטוח בע"מ

נגד

הצד השלישי אגדות ספורט בית"ר ירושלים

פסק דין

1. לפני תביעה לפיצוי בגין נזקי גוף שנגרמו לאילן יעקובי (להלן: "התובע"), יליד 1.6.75, עקב פגיעה בכף ידו השמאלית מגדר החוצצת בין מגרש הכדורגל ליציע האוהדים באצטדיון טדי בירושלים. האצטדיון מוחזק ע"י עיריית ירושלים (להלן: "הנתבעת"). הנתבעת 2 הנה מי שביטחה את הנתבעת במועד התאונה (להלן: "הנתבעת 2").

טענות הצדדים

2. על פי המתואר בכתב התביעה, ביום 23.10.05, בשעות הערב, שהה התובע באצטדיון טדי בירושלים על מנת לצפות במשחק כדורגל. בעת שהתובע נשען ונאחז בגדר החוצצת בין מגרש הכדורגל ליציע האוהדים, מעד לפתע, נפל מן הדרגש עליו עמד, ותוך כדי נפילתו ננעצו "שפיצים" בולטים שבקצה העליון של הגדר, לתוך כף ידו השמאלית (להלן: "התאונה").

3. לטענת התובע, על הנתבעות רובצת אחריות נזיקית כלפיו מכוחן של שתי עילות המעוגנות בפקודת הנזיקין (נוסח חדש) (להלן: "הפקודה"). האחת היא עילת הרשלנות והשנייה היא העילה של הפרת חובה חקוקה.

4. הנתבעת כפרה בטענות אשר ייחס לה התובע בתביעתו. לטענתה, הגדר הייתה תקינה וכי היא איננה מיועדת לטיפוס והחלק העליון של הגדר אינו מיועד לאחיזה. הוסיפה הנתבעת

וטענה, כי התאונה שאירעה לתובע הוא אירוע ביש, מקרה מצער, המתרחש לעיתים בחיים, ואין על מאן דהוא אשם בקשר לכך. ולחילופין, טענה הנתבעת, כי האשם לקרות התאונה רובץ על כתפיו של התובע שעה שלא נתן דעתו לכך שהוא מסכן את עצמו. הנתבעת הגישה הודעת צד ג' כנגד בית"ר ירושלים (להלן: "הצד השלישי").

5. הצד השלישי כפר בטענות אשר ייחסו לו. לטענתו, הוא פעל עפ"י הנחיות המשטרה והתאחדות לכדורגל ודרישותיהם. זאת ועוד, אין הוא המפעיל והמתחזק של האצטדיון ובמפורש נאסר עליו לבצע כל תיקון ו/או שינוי באצטדיון.

6. הצדדים הגישו ראיותיהם. מטעם התובע הוגש תצהירו שלו; תצהירה של מרגריטה יעקובי, אשתו של התובע; תצהירו של אליעזר אשכנזי, חברו של התובע (להלן: "מר אשכנזי"); וכן חוות דעת רפואית של ד"ר ערן לין. הנתבעת הגישה מטעמה תצהיר עדות ראשית מטעם יעקב מלול אשר שימש במועד התאונה, בתפקיד מנהל תפקודי של האצטדיון וכיום משמש מנהל האצטדיון (להלן: "מר מלול") וכן חוות דעת רפואית של פרופ' יואל אנגל ומטעם צד שלישי הוגש תצהיר של מר מנחם נידם, מנהל בקבוצת הכדורגל "בית"ר ירושלים (להלן: "מר נידם").

במה דברים אמורים?

7. לשיטתו של התובע, רשלנות הנתבעת באה לידי ביטוי בכך שלא דאגה לתחזוקה נאותה באצטדיון ובפרט בכל הנוגע לתחזוקת הגדר; לא סימנה את מקטע הגדר המסוכנת ולא מנעה מציבור הצופים את הגישה אליו; לא הציבה שילוט אזהרה מתאים באתר התאונה ולא התריעה בפני הצופים בדבר הסכנות.

8. בתצהיר העדות הראשית הצהיר התובע כך:

"בשלב מסוים של המשחק, הייתה בעיטת קרן מצידו הימני של האצטדיון, והאוהדים נעמדו על מעקה ברזל נמוך בקדמת הטריבונות, ונשענו על הגדר המפרידה בין מגרש הכדורגל לבין יציע האוהדים (להלן: "הגדר"), כדי לשפר את זווית הראיה שלהם, והסתירו לי. לכן נאלצתי גם אני לעמוד על המעקה, ולהישען על הגדר, כדי שאוכל לראות את הבעיטה. בשעה 22:00 לערך, בעודי נשען ונאחז בגדר, מעדתי, נפלתי מהמעקה עליו עמדתי, ותוך כדי נפילתי ננעצו "שפיצים" בולטים מהקצה העליון של הגדר בתוך כף ידי השמאלית, ואני נפצעתי (להלן: "התאונה")."

9. בחקירה הנגדית, דבק התובע בגרסתו באשר לנסיבות והוסיף "אחזתי בגדר ביד שמאל, היה בעיטת קרן, החמצה נוראית של בית"ר, אני זוכר את כל היום הזה כאילו זה קרה עכשיו, החמיצו את הגול, אוהד אחר שעמד לדי כנראה טוב את הרגל ואני מעדתי ונפלתי, נאחזתי בשפיץ" (פרוטוקול הדיון מיום 2.12.10 עמוד 15 שורות 14-16).

10. מר אליעזר אשכנזי, חברו של התובע, אשר הגיע עימו לצפות במשחק הכדורגל באותו היום הצהיר גם הוא בתצהיר עדות ראשית אודות נסיבות התאונה. לדבריו: "אילן עמד לידי, על מעקה ברזל נמוך, ונשען על הגדר המפרידה בין הטריבונון לבין המגרש, כשהוא מחזיק בידו בחלק העליון של הגדר, כמו שרבים מהאוהדים נוהגים לעשות בזמן המשחק. לפתע ראיתי שאילן נופל מהמעקה, ואז ראיתי שידו השמאלית נפגעה מן הגדר שבה החזיק, תוך כדי נפילתו כלפי מטה על הארץ".

11. לטענת הנתבעת, אין לקבל את גרסת התובע לתאונה. לטענתה, בעוד שתצהיר התובע "שותק" ביחס לפרטי האירוע, בחקירתו בבית המשפט העיד התובע כי הוא זוכר את אותו יום היטב והסיבה לנפילה הייתה לדבריו: "אוהד אחר שעמד לידי כנראה טובב את הרגל ואני מעדתי ונפלתי, נאחזתי בשפיץ" (שם, עמוד 15 שורות 15-16).

12. הוסיפה הנתבעת וטענה, כי לא ייתכן שהתובע אחז בגדר כפי שטען שאחז, אך לא הרגיש ב"שפיץ" עד לרגע הנפילה, שכן המרווחים בין "השפיצים" היו כ- 10 ס"מ. כאשר נשאל התובע כך "תסכים איתי שכשאתה אחז בגדר לא תאחוז בשפיץ, זה לא נעים" השיב "יכול להיות שאחזתי מעל השפיץ, אחיזה רופפת, כשנפלתי נחתכתי" (שם, עמוד 16 שורות 7-8). כמו כן, טענה הנתבעת, כי בדו"ח מד"א צוינה פגיעה ביד ימין ואין אזכור לגרסת התובע.

13. אינני מוצא ממש בטענות הנתבעת לעניין זה. ודוק, ענינו רואות כי בגיליון השחרור מיום התאונה נכתב בזו הלשון: "היום במסגרת משחק אחז בגדר ונחתך באספקט פלמרי חתך משורש כף היד". זאת ועוד, כאשר נשאל מר נידם על איזה גדר נשען התובע הוא אישר כי "הגדר הייתה איפה היד השמאלית" (שם, עמוד 25 שורות 19-20). גם מר מלול לא הכחיש בחקירתו את נסיבות קרות התאונה. לדבריו: "הבחור עמד על שתי גדרות, הייתה לו כנראה מטרה לרדת לכר הדשא, ועל כך יש שלט שמזהיר אותנו, אחרת לא היה נפגע מהגדר" (שם, עמוד 21 שורות 17-19).

14. אשר על כן, אני מבכר את גרסתו של התובע לעניין נסיבות קרות התאונה.

האחריות

15. בגדרה של עוולת הרשלנות על פי סעיפים 35 ו-36 לפקודת הניקיון, עלינו לבחון האם קיימת חובת זהירות מצד הנתבעת כלפי התובע- חובת זהירות מושגית וחובת זהירות קונקרטיית-

האם הופרו חובות אלו, והאם קיים קשר סיבתי בין ההפרה לנזקיו של התובע (ע"א 145/80, [ועקניו נ' המועצה בית שמש ואח', פ"ד לו 113, 122](#) (להלן: "הלכת ועקניו").

16. חובת זהירות מושגית עוסקת בשאלה אם סוג המזיקים אליה משתייך המזיק חב חובת זהירות כלפי סוג הניזוקים, שאליו משתייך הניזוק בגין סוג הנזק שהתרחש. במקרה דנא, מדובר על בעל מקרקעין או מחזיק במקרקעין כלפי מבקר במקרקעין. לעניין זה נפסק בהלכת ועקניו:

"נמצא, כי הבעלות במקרקעין מטילה חובת זהירות על הבעלים לטובת מבקרים במקרקעין. אין הבעלים והמבקר זרים זה לזה. הבעלות במקרקעין יוצרת זיקה בין הבעלים לבין הסיכונים שנוצרו במקרקעין... מכאן הצידוק בהטלת חובת זהירות מושגית ביחסים שבין בעלים לבין מבקר במקרקעין."

אשר על כן, יש לקבוע כי ביחסים שבין הנתבעת לבין התובע קיימת חובת זהירות מושגית.

17. במסגרת בחינתה של חובת הזהירות הקונקרטיה נשאלת השאלה האם המזיק הספציפי, העירייה, חבה חובת זהירות כלפי הניזוק הספציפי, התובע, בגין הנזק שהתרחש הלכה למעשה. שני היבטים בשאלה זו: האחד, "הצפיות הטכנית" - האם האדם הסביר יכול היה לחזות מראש את דרך התרחשות הנזק בנסיבותיו המיוחדות של המקרה הספציפי. השני, "הצפיות הנורמטיבית" - האם אדם סביר צריך היה, כעניין שבמדיניות, לצפות את התרחשותו של אותו נזק. אשר לצפיות הטכנית נפסק, כי הצפיות הנדרשת אינה "ראיית נולד מדויקת של כל פרטי העניין, אלא ראייתו בקווים כלליים בלבד" (ד"נ 12/63, [ליאון ואח' נ' רינגר ואח', פ"ד י"ח \(4\) 701, 712](#)).

יפים לעניין זה הדברים שנאמרו בע"א 576/81 [בן שמעון נ' ברדה ואח' פ"ד לח \(3\) 1](#), בפיסקה 10 לפסק דינו של השופט ברק (כתוארו אז):

"הלכה פסוקה היא, כי לעניין מהותה של הצפיות הנדרשת, 'חבותו של מזיק אינה מותנית בכך שיחזה מראש את כל פרטי הנזק כמו שנתהווה, ואת מידת חומרתו... הצפייות הרלוואנטיות 'איננה ראיית הנולד מדויקת של כל פרטי העניין אלא ראייתו בקווים כלליים בלבד. זאת לגבי האירוע המהווה את הרשלנות, לא כל שכן לגבי תוצאותיו' (ד"נ 12/63 בעמ' 712 - השופט ברנזון). אכן, ההלכה היא, שהצפיות אינה צריכה להתייחס לכל פרטי האירוע, שהתרחשו הלכה למעשה, אלא לאופיו הכללי, על פי תכונותיו העיקריות... אכן, המזיק אינו צריך לצפות את פרטי ההתרחשויות. ראייתו אינה צריכה להיות מדויקת וחדה, די לו שצריך

הוא לראות את ההתרחשויות בקווים כלליים, מספיק לו שרואה הוא או שצריך לראות הוא את יסודות ההתרחשות ועיקריה"

עוד נפסק, כי הכלל הוא שבמקום שהנוק הוא צפוי (כעניין פיסוי) חובה לצפותו (כעניין נורמטיבי) אלא אם כן קיימים שיקולים מיוחדים, המצדיקים צמצום החובה או שלילתה חרף יכולת הצפייה (ע"א 243/83 עיריית ירושלים נ' גורדון, פ"ד לט 113, 129).

18. לטענת הנתבעת, הגדר נועדה על מנת שלא יגעו בה, שלא יטפסו עליה ושלא יישענו עליה. בנוסף, השטח שלפני הגדר נבנה בהוראות המשטרה ובהוראות אנשי הביטחון של האצטדיון, כדי להפריד בין הגדרות וליצור אזור שבו ישבו אנשי הביטחון וימנעו מאנשים לרדת למטה ולטפס על הגדרות.

19. מר מלול העיד בזו הלשון: **"באצטדיון היו מוצבות אז שתי גדרות המפרידות בין יציעי האוהדים למתחם כר הדשא. הגדר הראשונה, הסמוכה ליציעים, היא בגובה של 90 ס"מ, והיא אמורה למנוע את כניסת האוהדים למתחם סטרילי שבין הגדר הנ"ל והגדר השנייה, אשר גובלת בכר הדשא, ואשר גובהה 2.40 מטר (לפניה יש מעקה שגובהו מטר אחד) והיא הגדר ממנה נפצע התובע. היינו: מדובר במעין שטח חיץ, וחל איסור על האוהדים להגיע לשטח זה. אין אפשרות לחסום את השטח לחלוטין, מאחר שהוא משמש למעבר לשוטרים, למאבטחים ולסדרנים".** בהמשך העיד כי **"קיים שילוט המורה על איסור ירידה לכר הדשא והוא מוצב באופן ברור וגלוי על האבן המשתלבת, כשהוא מופנה כלפי מושבי האוהדים".**

20. עוד טענה הנתבעת, כי היא לא חרגה מסטנדרט הזהירות המוטל עליה שהרי קיימה את כל הליך קבלת האישורים כהלכתו ומילאה את כל הדרישות בנושא הבטיחות, כולל התייחסות לגידור. לטענתה, המשטרה היא זו שמופקדת על נושא הבטיחות במגרש, ואילו היא מילאה את חובתה בעניין זה כשקיימה עמה פגישות תיאום בנושא זה ומילאו אחר כל הנחיותיה. היינו, כל האלמנטים השונים באצטדיון, במיוחד אלה הנוגעים לבטיחות ובטחון, הוקמו ונמצאים בשל דרישות המשטרה ואין אפשרות לקיים משחק, אלא אם כן אושר האצטדיון על ידי המשטרה.

21. בענייננו, האפשרות שאוהדים יאחזו בגדר הגבוהה וייפצעו ממנה הייתה אפשרות שניתן וצריך היה לצפותה. יתרה מכך, מעדותו של מר נידם עולה, כי האפשרות נצפתה בפועל. כשנשאל **"האם זה נכון לומר שבמשחקים יש הרבה מצבים שהאוהדים מתקרבים לגדרות, נשענים על הגדרות"** השיב **"לא הרבה, כמה מקרים"** (פרוטוקול הדיון מיום 2.12.10 עמוד 24 שורות 27-29). יוצא אפוא, שהנתבעת צפתה בפועל את האפשרות של אירוע מהסוג שאירע - על אחת כמה וכמה, לאחר שהועדה הפרלמנטארית בראשות ח"כ אבשלום וילן המליצה להוריד את הגדרות בעקבות אירועי אצטדיון קריית אליעזר ב-2001. אכן, הנתבעת

קיבלה את האישור הנחוץ לקיים את האירוע האמור, מבחינה פורמאלית. עם זאת, אינני סבור כי קבלת האישור עשוי לפטור את הנתבעת מאחריות. סטנדרט זהירות סביר מחייב לכל הפחות נקיטת יוזמה מצידה של הנתבעת לבחון את סוגיית הסרת הגדרות בעקבות המקרים שאירעו באצטדיונים האחרים ובעקבות המלצת הועדה האמורה - פעולה אשר לא נקטה הנתבעת עובר לאירוע האמור. במקרה דנן, העירייה לא נקטה באמצעים הדרושים כדי למנוע את הסיכון ואין הנתבעת יוצאת ידי חובתה בכך שנענתה לדרישת המשטרה שלא להסיר את הגדרות מטעמים של סדר ציבורי וביטחון הציבור.

22. אשר על כן, אני מקבל את טענת התובע וקובע כי הנתבעת התרשלה.

האם הפרת החובה גרמה לנזק?

23. מסקירת העדויות השונות עולה כי הפרת החובה ע"י הנתבעת לדאוג להסרת הגדרות היא שגרמה לפציעת התובע, שאילו לא הייתה מפירה חובתה האמורה, והייתה דואגת להסיר את הגדרות, סביר להניח כי הפגיעה של התובע, באופן בה אירעה, הייתה נמנעת.

"דבר מסוכן" - סעיף 38 לפקודת הניזקין

24. למעלה מן הצורך, אתייחס לטענת התובע, לפיה במקרה דנן חל הכלל לגבי "דבר מסוכן" הקבוע בסעיף 38 לפקודת הניזקין [נוסח חדש], המעביר את נטל ההוכחה לגבי היעדר התרשלות אל כתפי הנתבעת.

25. סעיף 38 לפקודת הניזקין קובע כי "בתובענה שהוגשה על נזק והוכח בה שהנזק נגרם על-ידי דבר מסוכן, למעט אש או חיה, או על-ידי שנמלט דבר העלול לגרום נזק בהימלטו, וכי הנתבע היה בעלו של הדבר או ממונה עליו או תופש הנכס שמתוכו נמלט הדבר - על הנתבע הראיה שלא הייתה לגבי הדבר המסוכן או הנמלט התרשלות שיחוב עליה". תנאי ראשון לתחולת הכלל הוא הקביעה כי החפץ מהווה "דבר מסוכן". הגדרה ממצה לעניין זה, שלא נס ליחה עד עצם היום הזה, ניתנה על-ידי הנשיא אגרנט, לאחר סקירה רחבה של התפתחות ההלכה בסוגיה, באומרו: "בדרך סיכום יש לומר, שאם מחמת תכונותיו המיוחדות של החפץ, כרוך סיכון גדול בשימוש ובטיפול בו למטרה הרגילה שלשמה נועד, כך שעניין זה מחייב נקיטת מידה גדולה של זהירות, אזי יהיה מקום לראותו בגדר הדברים שהם מסוכנים 'מטבעם'" (ע"פ 74/62 פישמן נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד יז 1478, 1506). בהגדרה זו מדובר על חפץ בעל תכונות מיוחדות, והסיכון בשימוש ובטיפול בו, נבחן על פי המטרה הרגילה שלה נועד. במלים אחרות, מסור חשמלי הוא מטבעו חפץ מסוכן. ספר, מטבעו, אינו חפץ מסוכן. מתי נוכל לומר שחפץ, שמטבעו אינו מסוכן, הופך להיות דבר מסוכן? אם החפץ "... נעשה מסוכן לאחר שנתהווה בו פגם בזמן ייצורו, פגם שאינו אופייני למוצרים מסוגו והוא שמקנה לחפץ את אופיו המסוכן." (ד' מור "אחריות יצרנית בניזקין למוצרים פגומים", עיוני משפט ה' (תשל"ו-ז) 581, 590-591; מצוטט מע"א 241/89 ישראלפט (שירותים) תשל"ג בע"מ נ' הינדלי רחל, פ"ד מט(1) 45, 58).

26. אם נבחן את הגדר שלנו במבחנים אלה, נמצא שהיא אינו דבר מסוכן מטבע ייצורו (גם אם בחלק העליון יש זיזים). גם ספר אינו דבר מסוכן מטבע ייצורו, אבל הוא יכול לגרום נזק כאשר הוא נופל מגבוה ופוגע בראשו של אדם. לא הוכח שהיה פגם בגדר שהפך אותה מדבר שאינו מסוכן לדבר מסוכן. הרי מטרתה של הגדר להפריד בין האוהדים לבין המגרש, ותו לא.

27. לנוכח האמור לעיל, אינני מקבל את טענת התובע, כי גדר הינה בגדר "דבר מסוכן" כמשמעותו בסעיף 38 [לפקודת הניקיון](#).

אחריות הצד השלישי - בית"ר ירושלים

28. הנתבעת טענה, כי אם תתקבל טענת התובע, אזי האחריות לאירוע היא לפתחה של בית"ר ירושלים, אשר מעסיקתו של מערך האבטחה במועד האירוע. מערך אבטחה שהתעלם ממעשי האוהדים.

29. הצד שלישי טען, מנגד, כי אכן הוא נושא בשכר אנשי הביטחון לרבות משטרה וסדרנים, אולם כל בעלי התפקידים כפופים באופן מוחלט וחד משמעי למשטרת ישראל ומפקד האירוע מטעמה. יתרה מכך, לאיש מעובדי הצד השלישי אין סמכות ו/או שיקול דעת במתן הוראות לסדרנים.

30. אכן, אין די בטענת הנתבעת בכדי להטיל אחריות על הצד השלישי. אוסיף, כי הנתבעת היא שבנתה את האצטדיון וכל תחזוקת האצטדיון לרבות גדרות ומעקות הינם באחריותה של הנתבעת.

אשם תורם

31. כאשר מבקשים לחלק את האחריות בין המזיק לבין הניזוק, הוא מבחן "מידת האשמה", כאשר בית המקור לקביעת אשם-עצמי-תורם מצוי בסעיף 68 [לפקודת הניקיון](#). החובה להוכיח את הרשלנות התורמת מוטלת על הנתבעת ([ע"א 227/67 אמסלם נ' כץ, פ"ד כב\(1\) 313, 329; וע"א 49/77 טננבוים נ' גיטר ואח', פ"ד לב\(3\) 185](#)). אימתי רשלנות הנפגע היא בגדר אשם-עצמי-תורם, שיש לראות בו אחד מן הגורמים שהסבו את הנזק? לעניין זה נאמר [בע"א 57/56 מורדקוביץ נ' מנחם, פ"ד יא' 602, 605](#), כדלקמן:

"מהו המבחן שאפשר לקבוע על פיו אם רשלנותו של התובע הייתה אף היא אחת מן הסיבות שגרמה לתאונה? נראה לנו, כי בני סמך נמנו וגמרו כי מבחן זה כפול הוא. ראשית, הפרת חובה מטעם התובע כלפי הנתבע... אך קיומה של חובה כלפי הנתבע אינו תמיד המבחן למציאותה של רשלנות תורמת, ומכאן בא המבחן השני, היינו: העדר זהירות סבירה מטעם התובע להגנת עצמו ולשמירה על רכושו. במקרה המגלה נתונים אלה אומרים לו לתובע, כי היה בידי להימנע מן התאונה אילו

נקט אמצעים שאדם סביר היה נוקטם באותן נסיבות והואיל ולא עשה כן, הרי הוא שותף לנזק; כלומר הנזק הוא תוצאה גם של משגהו שלו. לעניין קיומו של האשם-העצמי-התורם עלינו לבחון אם נהגה המערערת - הניזוקה - כאדם אחראי ותוך זהירות סבירה, או שמא היה בהתנהגותה משום העדר זהירות סבירה בהגנה על עצמה".

32. מבלי לפטור את הנתבעת מאחריותה, הרי שבמכלול הנסיבות, ניתן היה לצפות שהתובע יפעיל שיקול דעת, ולא יאחז בגדר. התובע, בן 30 במועד קרות האירוע, בעל תבונה וידע רגילים צריך היה לחוש בסכנות הטמונות בהישענות על גדר, כאשר החלק העליון של הגדר בעל זיזים ואיננה מיועדת לטיפוס או הישענות. היה באפשרותו של האחרון שלא להיאחז בגדר גם אם לא ראה את המשחק ממקום מושבו. התנהגותו של התובע יחד עם שאר האוהדים שנתלו על הגדר היא התנהגות מסוכנת ובלתי סבירה. על כן ראוי להטיל על התובע אשם תורם משמעותי.

33. אשר על כן, בחלוקת האשם בין הניזוק לבין המזיקה, נראה לי נכון וצודק לייחס לתובע אשם תורם רבתי בשיעור של 40%.

נזקי התובע

34. התובע יליד 1975, ספר עצמאי במקצועו, בעל מספרה בראשון לציון.

הנכות הרפואית

35. אקדים ואומר, כי הצדדים הסכימו, כי נכותו הרפואית של התובע כתוצאה מן התאונה הינה בשיעור 7.5%.

36. יוער, כי המומחה מטעם התובע, ד"ר רן לין, מומחה בכירורגית כף היד, קבע בחוות דעתו כי לתובע נותרה נכות צמיתה בשיעור של 10%. לעמדתו, "מדובר בצלקת אשר איננה רק רגישה אלא כזו הגורמת גם להפרעה תפקודית משמעותית בהתחשב במקצועו כספר", בעוד שהמומחה מטעם הנתבעת, פרופ' יואל אנגל, מומחה בכירורגית כף היד, קבע כי לתובע נותרה נכות צמיתה בשיעור של 5%. האחרון קבע בשולי חוות דעתו כי "קיימת הפרעה ביישור האצבע השלישית. בצד הכפי של היד קיימת צלקת שאיננה קלואידלית ואיננה היפרטרופית. ההפרעה ביישור איננה קבועה, היא קיימת באופן אקטיבי אך לאחר שהאצבע מיושרת פסיבית היא נשארת ישרה בשל הגבלת האצבע מחמת הכאב, זכאי לנכות צמיתה".

הנכות התפקודית

37. כידוע, תכליתה של הנכות התפקודית, המכונה גם נכות פונקציונאלית, להצביע על מידת ההשפעה של הנכות על פעילותו של הנפגע בדרך כלל ([ע"א 3049/93 גירוגיסיאן נ' סיני רמזי ואח', פ"ד נב \(3\) 792, 802-801](#)).

38. הנכות התפקודית באה להצביע על המידה שבה פגעה הנכות הרפואית בתפקודו של התובע, ואין היא חופפת בהכרח לנכות הרפואית.

לצורך קביעת שיעור הנכות התפקודית, יש להביא בחשבון, בין היתר, את עיסוקו של הנפגע קודם לפגיעה ואת מידת יכולתו להמשיך לעסוק בו לאחר הפגיעה. יש להביא בחשבון גם שיקולים ספציפיים לגבי כל נפגע ונפגע כגון גיל, השכלה וכד'. לא תמיד אגב, תהא חפיפה בין הנכות התפקודית לאבדן כושר ההשתכרות, שכן לעתים יובאו בפני בית המשפט נתונים וראיות המאפשרים לקבוע את הפסד ההשתכרות בלא להזדקק לשיעור הנכות התפקודית.

39. בנסיבות העניין, אני מעמיד את נכותו התפקודית של התובע על 5%.

כאב וסבל

40. בהתחשב בשיעור הנכות הרפואית והתפקודית שנקבעה לתובע, אני מעמיד את הפיצוי על 50,000 ₪ (הסכום כולל ריבית).

הוצאות רפואיות ונסיעות בעבר

41. במסגרת ראש נזק זה, ביקש התובע לקבל פיצוי בגין הוצאות רפואיות לעבר וכן הוצאות נסיעה. התובע הציג קבלות בסך של 2,268 ₪ עליהן לא נחקר. בשים לב למהות הפגיעה, אופייה והטיפול הפיזיותרפיים אותם עבר אני קובע לו בראש נזק זה פיצוי גלובלי בגובה של 2,500 ₪.

עזרה וסיעוד (לעבר ולעתיד)

42. התובע עתר לפיצוי בסך 30,000 ₪ לעבר, ולפיצוי בסך 47,000 ₪ לעתיד. התובע הצהיר בתצהיר עדות ראשית מטעמו כי: "16. עקב התאונה נעדרתי מעבודתי במשך חצי שנה, ובמהלך תקופה זו נזקקתי לעזרה צמודה מבני משפחתי, כולל בביצוע פעולות פשוטות כמו לבישת בגדים, התפשטות, שריכת נעליים, רחצה וכיוצ"ב". בהמשך העיד כי: "21. בסמוך לאחר התאונה התחלנו להעסיק עזרה בשכר באמצעות עובדים רוסיים (אינני זוכר את פרטיהם), שהגיעו אלינו מספר פעמים בשבוע, כיוון שאשתי הייתה צריכה לעבוד עד מאוחר. מזה כ-3 שנים אני מעסיק עובדת בשם מרינה שבאה אלינו הביתה בכל יום ראשון, למשך 4 שעות, בעלות של 170 ₪ לפעם (כולל נסיעות), וכך עד היום".

43. כפי שנקבע לא אחת בפסיקה, מקום בו נעזר הנפגע בעזרת קרובים, הנובעת מעצם קרבתם של העוזרים לנפגע ודאגתם הטבעית לו אין מקום לפסיקת פיצויים בהיעדר אינדיקציה לנזק ספציפי, קרי גרעון כלכלי ממשי שאירע בעקבות העזרה (ע"א 327/81 אלימלך ברמלי

ואח' נ' גאבלי עבדול חפוז ואח', פ"ד לח (3) 580, 590-589. בנסיבות העניין שוכנעתי כי בתקופה הסמוכה לפגיעה היה צורך בעזרה מוגברת של בני המשפחה. יש להעריך עזרה זו כשוות ערך לפיצוי בסך של 2,500 ₪.

לגבי העתיד - לא מצאתי לנכון לקבוע פיצוי עבור עזרה לתובע במשק בית. למותר לציין, כי התובע לא השכיל להציג קבלות או אסמכתאות שיתמכו בגרסתו באשר להעסקת עזרה בשכר.

הפסד השתכרות של התובע

44. התובע עבד ערב התאונה כספר עצמאי. שכרו החודשי הממוצע עמד על סכום 2,864 ₪ לחודש ובשערך להיום מאמצע התקופה ל- 3,375 ₪.

הפסד השתכרות לעבר

45. לתובע נקבעו 6 חודשי אי כושר בשיעור 100% לתקופה מיום 23.10.05 ועד ליום 14.4.06, (וכן צורפו אישורי מחלה עבור 134 ימים). הפסד השתכרותו בחודשים אלה מסתכם ב- 20,250 ₪, ובצירוף ריבית מאמצע התקופה - 23,000 ₪ לערך. בגין התקופה שמחודש אפריל 2006 ועד ליום מתן פסק הדין אני קובע פיצוי גלובלי בסך של 10,000 ₪.

הפסד השתכרות לעתיד

46. כפי שנקבע לא אחת בפסיקה, קביעת הפסד השתכרותו של נפגע לעתיד טומנת בחובה פרמטרים רבים, המשתנים ממקרה למקרה, ביניהם מקצועו של הנפגע, כושר הסתגלותו למצב החדש, שלמותו הנפשית ואיתנותו הרוחנית (ע"א 50/62 קליין נ' רוזנברג פ"ד טז 1572, 1577). כפי שעלה מהראיות, התובע רכש מקצוע נוסף-תיווך מקרקעין במקביל הוא ממשיך לעבוד כספר. אמנם, אין בנתון זה כדי לעמוד לתובע לרועץ בתביעתו. ברם, יש בנתון זה ללמד כי התובע הסתגל למצבו החדש בהצלחה. עוד יש לזכור, שלא מדובר ביד הדומיננטית של התובע.

בנסיבות העניין אני קובע לתובע פיצוי גלובלי בסך של 40,000 ₪.

ניכויים

47. בעקבות התאונה קיבל התובע מהמוסד לביטוח לאומי דמי תאונה בגין פציעתו בסך של 6,314 ₪ ובשערך להיום - 8,264 ₪. סכום זה יש לנכות מסכום הנזק שנגרם לתובע עקב התאונה.

סיכום הנזק

48. נזקיו של התובע מסתכמים, אם כן, כדלקמן:

50,000	א. כאב וסבל
2,500	ב. הוצאות רפואיות ונסיעות
2,500	ג. עזרה וסיעוד
33,000	ד. הפסד שכר לעבר
40,000	ה. הפסד שכר לעתיד
128,000	סה"כ

לאחר ניכוי אשם תורם נותר סך של 76,800 ₪
מסכום זה יש לנכות את תקבולי המל"ל בסך 8,264 ₪

סוף דבר

49. לאור האמור, אני מחייב את הנתבעת לשלם לתובע סך של 68,536 ₪ בצירוף שכר טרחת עורך דין בסכום של 16,000 ₪ והוצאות המשפט לרבות עלות חוות הדעת הרפואית. הנתבעת תישא בהוצאות צד ג' בסכום כולל של 12,000 ₪. הסכומים יישאו הפרשי הצמדה וריבית כדין מהיום ועד התשלום המלא בפועל.

ניתן היום, ג' תמוז תשע"א, 05 יולי 2011, בהעדר הצדדים.

כרמי מוסק 54678313-13112/08

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)